

HISTORIA RASY NA ŚWIECIE.

Anglia – ojczyzna rasy.

Bulterier miniaturowy jest nieodzownie związany z historią bulteriera, ale również staffordshire bull teriera. Historia rasy sięga **początków XIX wieku**, kiedy znane były krzyżówki buldoga i małych terierów osiągające od 3,5 do 18 kg masy ciała, jednak większość psów określanych jako małe psy w typie bulteriera ważyła 4-5,5 kg. Psy te były używane do walk z innymi psami i innymi zwierzętami aż do 1835 roku. , wtedy walki psów zostały zakazane i pozostały jedynie jako nielegalna, dochodowa rozrywka. Niektórzy hodowcy zatem próbowali wyhodować bulteriera w wersji toy, jednak większość z tych psów wykazywała cechy karłowatości, a ich głowy nie były jajowate, a raczej w kształcie jabłka, z wyłupiastymi oczami. Już wtedy zaczęto rozumieć, że restrykcje co do wagi , ale i wzrostu mogą mieć negatywny wpływ na jakość i zdrowie psów. Jeden z najmniejszych zarejestrowanych psów po osiągnięciu dojrzałości miał około 1.3kg, jednak bardzo daleko mu było do czegokolwiek przypominającego nam bulteriera. Pamiętajmy, że za sprawą nie do końca jawnych krzyżówek Jamesa Hinksa w latach 60-tych, XIX wieku pojawił się pierwszy bulterier o cechach przypominających dzisiejsze okazy. To sugeruje, że bulterier miniaturowy ewoluował jako rasa prawie równoległe do bulteriera, w wyniku selekcji protoplastów bulteriera. Pierwszą wystawą, gdzie te psy były pokazywane była wystawa międzynarodowa **w Islington w roku 1863**, wtedy miały specjalną klasę dla 'bulterierów poniżej 4,5kg'. Mimo, że te bulteriery były uważane za typ toy, to w roku 1883 na XXI wystawie klubowej podniesiono limit wagi do 11 kg. Pierwszym angielskim championem rasy był pies Nelson urodzony w roku 1873, który ważył 7 kg. Podczas II wojny światowej rasa popadła w zapomnienie – brak własnego patrona i duża rozbieżność typów toy i miniatura jakie pod koniec XIX wieku były prezentowane (a rejestrowane jako miniatury) nie działały na jej popularność. W końcu jedne osiągały poniżej 5,5 kg , a drugie do 11 kg. Wtedy waga nie była jednak najważniejsza. Do roku 1914 po osiągnięciu porozumienia określono limit wagi jako 5,5 kg i tak wystawiano do roku 1914, w związku z czym w roku 1913 zaklasyfikowano je ostatecznie jako typ toy. Jak można się domyślić tak restrykcyjny limit wagowy w połączeniu z utrzymaniem typu bulteriera znacząco zniechęcał ówczesnych hodowców do pracy, aż **w roku 1918** bulterier miniaturowy został usunięty z rejestru Kennel Clubu. Hodowała go tylko garstka miłośników do celów sportowych i krzyżowania z innymi terierami dla dodania odwagi i zawziętości takim mieszańcom myśliwskim. Był to początek najgorszego okresu dla rasy. Dopiero **w roku 1938 pułkownik Richard Glynn** zebrał pozostałych entuzjastów w celu utworzenia **Klubu Bulteriera miniaturowego (Miniature Bull Terrier Club)**. Na podstawie ich wniosku limit wzrostu został określony jako 35,5 cm a waga jako 9kg, która obowiązywała przez kilka lat. Z powodu słabej jakości okazów w takich granicach wzrostowych i wagowych oraz niedokarmianiu tych, które były w górnej granicy wzrostu limit wagowy został zniesiony. Dopiero od tego czasu to wzrost był granicą jaką dzisiaj znamy. Pierwszym championem Anglii z roku 1948 była suka **Deldon Delovely** wyhodowana przez Panią Scott, własności Pani Adlam. Natomiast pierwszym championem Anglii – psem był **Mursley Model** wyhodowany i w rękach Pana Stanleya Northa. Od tamtej pory rasa przeżywa swój rozkwit. Najbardziej utytułowanymi są suka **Kearby's Mini Maggie of Graymor**, która uzyskała 21 CC (angielskie wnioski na championa, o wiele trudniejsze do uzyskania niż nasz polski wniosek) oraz przepiękna suka **Margins Minnie the Moocher**, która po dziś dzień pozostała niepokonaną uzyskując 29 CC

i jeśli mam być szczerą także dzisiaj zdobyła by niejedną ring. Najbardziej utytułowanymi psami są **Kirbeon Bandmaster**, **Beewau Enterprise** oraz jego syn **Warbonnet Hyperion** z 25 CC. Najbardziej znanym bulterierem miniaturowym był pies Willie wł. Generała George'a Pattona, którego brał ze sobą na front. Znamy go głównie ze zdjęcia jakie ukazało się w lutym 1946 roku po śmierci generała w magazynie Life. Późniejszy czas przyniósł konieczność ratowania rasy przed wyginięciem i krzyżowania bulteriera miniaturowego z bulterierem ze względu na chorobę PLL jaka pojawiła się w rasie. Całe potomstwo takich kojarzeń było rejestrowane jako miniaturowe. Test genetyczny na PLL pojawił się dopiero w 2009 roku, wtedy okazało się, że aż 65% populacji jest jego nosicielem. Duże zainteresowanie rasą doprowadziło do powstania drugiego klubu bulteriera miniaturowego w Anglii – Southern Miniature Bull Terrier Club w 1997 roku.

Australia.

Pierwsze miniaturowe zostały importowane do Australii dość wcześnie, bo w roku 1965 – Pan Wally Webster i John Peek sprowadzili psy **Jetom Jasper** i **Jetom Jubilant Tigress**, oba uzyskały tytuły championów Australii. Niestety w wyniku pożaru hodowli, braku nowych importów i zakazu łącznie z bulterierami rasa przepadła po 10 latach. Ostatni miot urodził się w roku 1971, a ostatni raz na wystawie mini zagościły w 1974 roku. Dopiero w 1986 został sprowadzony z Anglii pies tricolor **Grandopera Otello of Warbonnet**, który niespełna rok później uzyskał tytuł championa kraju. W kolejnym roku została importowana czarna pręgowana z białym suką **Erenden Roxana**, której rodzice byli wynikiem kojarzeń mini x standard. Sama Roxy została również pokryta bulterierem, co było początkiem dużego problemu ze wzrostem u miniaturowych australijskich. Rasą długi czas opiekowały się australijskie kluby bulteriera, a tamtejszy **klub bulteriera miniaturowego powstał w 2008 roku**. Do Nowej Zelandii zostały importowane mini z Anglii i Australii w latach 80. , następnie po dekadzie znowu przewieziono je do Australii. W roku 2005 powstał na Nowej Zelandii **Klub Bulteriera Miniaturowego** w celu reaktywacji rasy.

RPA

Równie szybko zostały importowane pierwsze bulteriery miniaturowe do RPA. W 1965 roku był to angielski pies Neptune of Upend, jednak był tylko zwierzęciem domowym. Potem w roku 1965 Pani Elizabeth Sarak otrzymała z Anglii rudo-białego psa **Seggieden Kirbeon Juan** i pręgowaną sukę **Seggieden Harper Littesadie**. Właścicielka wspomina je jako 'nieokrzesane o destrukcyjnych zachowaniach'. Ich trudne zachowanie i niemożność uzyskania tytułu championa RPA (przez brak dostatecznej populacji, czyli brak dla CC dla rasy) spowodowały decyzję o oddaniu ich do nowego domu. W roku 1974 Pani Dorothea Sandals sprowadziła córkę angielskiego słynnego Kirbeon Bandmaster – białą **Kirbeon YumYum** (Ch. RPA, suka dała potomstwo, ale jego los jest nieznany), następnie czarnego pręgowanego z białym psem Ch. RPA **Lenster Little Conductor** i białą z rudym znaczeniem sukę **Mermaid of Lenster**. Jedną z córek tych ostatnich psów, biała Majorette of Sunduza było określane przez jej właściciela jako prawdziwy mały szkodnik, który atakował wszystko. Sunia zmarła wcześniej przed ukończeniem drugich urodzin. Niestety nie znalazłam informacji z jakiej przyczyny. W tym momencie warto zwrócić uwagę na od dawna trudny charakter rasy wynikający z ich pochodzenia i pracy do jakiej kiedyś były wykorzystywane, zdecydowanie bulterier miniaturowy nie był i nadal nie jest

psem dla każdego. Odrodzenie rasy w RPA było związane z importowaniem przez **Lusah Kennels** takich okazów jak: pies **Little Chilli Peppers Pole Position** z Niemiec, suka **April Snow of Galloway** pochodzenia francuskiego, suka **A Coffe Kid** i suka **Double Dutch** (trzy ostatnie importowane z Holandii). Hodowla ta miała największy wpływ na pogłowie rasowego bulteriera miniaturowego. W ostatnich latach były również importowane psy z Europy.

USA

Pierwsze bulterierey miniaturowe „toy” były sprowadzone **do USA na początku XX wieku** i w latach 1922-1928 wystawiane na wystawach Westminster Kennel Club. Następnie rasa popadła tam w zapomnienie aż w roku 1963 została dopuszczona do wystawiania w AKC bez możliwości ubiegania się o punkty do tytułu championa. **Amerykański Klub Bulteriera Miniaturowego (MBTCA)** został założony w roku **1966** mimo małego zainteresowania rasą spowodowanego brakiem odpowiedniego statusu w strukturach AKC. **Lata 80.** to dla rasy czas importów miniatur z Anglii a **w roku 1991** zostały oficjalnie uznane za rasę w AKC. **W Kanadzie Klub Bulteriera Miniaturowego** został założony dopiero w **2009** roku.

Europa.

W latach 90. Bulterier miniaturowy był importowany najpierw do Europy zachodniej, po upadku bloku komunistycznego również do Europy Wschodniej. Szybko zdobywał popularność w wielu krajach, gdzie często powstawały kluby rasy.

Azja.

W latach dwutysięcznych rasa była importowana również do Azji, głównie do Chin, Korei, Filipin, Wietnamu, Tajlandii i Japonii gdzie w roku 2008 zarejestrowany aż 208 osobników (przy ogólnej populacji zarejestrowanych psów 440 tys.)

Ch Margins Minnie The Moocher.

Ch Warbonnet Hyperion. photo Dalton

Gen. Patton i Willie.

Opracowała Beata Tyman na podstawie tekstów Pana Charles'a Allenden dla MBTC, Pani Tracey Butchart dla Miniatur Bull Terrier Network of South Africa i innych.